

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU

Kanun No. 3065

Kabul Tarihi : 25/10/1984

BİRİNCİ KISIM

Mükellefiyet

BİRİNCİ BÖLÜM

Verginin Konusu

Verginin konusunu teşkil eden işlemler:

MADDE 1

Türkiye'de yapılan aşağıdaki işlemler katma değer vergisine tabidir:

1. Ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler.

2. Her türlü mal ve hizmet ithalatı.

3. Diğer faaliyetlerden doğan teslim ve hizmetler:

a) Posta, telefon, telgraf, teleks ve bunlara benzer hizmetler ile radyo ve televizyon hizmetleri.

B Her türlü şans ve talih oyunlarının tertiplenmesi ve oynanması,

c) Profesyonel sanatçıların yer aldığı gösteriler ve konserler ile profesyonel sporcuların katıldığı sportif faaliyetler, maçlar, yarışlar ve yarışmalar tertiplenmesi, gösterilmesi.

d) Müzayede mahallerinde ve gümrük depolarında yapılan satışlar ile 10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununa göre düzenlenen ürün senetlerinin, senedin temsil ettiği ürünü depodan çekecek olanlara teslimi,

e) Boru hattı ile ham petrol, gaz ve bunların ürünlerinin taşınmaları.

f) Gelir Vergisi Kanunun 70 inci maddesinde belirtilen mal ve hakların kiralanması işlemleri.

g) Genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya tabi olan veya bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya

MALİYE POSTASI YAYINLARI

tabi diğer müesseselerin ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetleri.

h) Rekabet eşitsizliğini gidermek maksadıyla isteğe bağlı mükellefiyetler suretiyle vergilendirilecek teslim ve hizmetler.

Ticari, sınai, zirai faaliyet ile serbest meslek faaliyetinin devamlılığı kapsamı ve niteliği Gelir Vergisi Kanunu hükümlerine göre; Gelir Vergisi Kanununda açıklık bulunmadığı hallerde, Türk Ticaret Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine göre tayin ve tespit edilir.

Bu faaliyetlerin kanunların veya resmi makamların gösterdiği gerek üzerine yapılması, bunları yapanların hukuki statü ve kişilikleri, Türk tabiyetinde bulunup bulunmaması, ikametgah veya işyerlerinin yahut kanuni merkez veya iş merkezlerinin Türkiye'de olup olmaması işlemlerin mahiyetini değiştirmez ve vergilendirmeye mani teşkil etmez.

İthalatın kamu sektörü, özel sektör veya herhangi bir gerçek veya tüzel kişi tarafından yapılması veya herhangi bir şekil ve surette gerçekleştirilmesi özellik taşıması vergilendirmeye tesir etmez.

Özelge Hükümü: (Tarih : 16.07.2019 Sayı: 76464994-130[KDV.2016.98]-130138)

Adi ortaklık halinde faaliyet gösterilmekte iken ortaklardan ...'un vefatı üzerine hissesinin ortaklık sona ermeyecek şekilde ...'a devri KDV'ye tabi olmayacaktır.

Öte yandan, muris adına verilen son KDV beyannamesinde "sonraki dönem devreden KDV"nin bulunması halinde, bu vergi faaliyeti sürdüren yeni ortaklık tarafından genel hükümler çerçevesinde indirim konusu yapılabilecektir.

Özelge Hükümü: (Tarih : 30/05/2014 Sayı: 84412373-130[1.-2014-283-1-43])

Merkez ve şubeniz için yapılan genel gider mahiyetinde olan personel ücreti, büro, kırtasiye, akaryakıt ve benzeri masraflardan şubenize pay verilerek aynen yansıtılması işlemi bir teslim veya hizmet karşılığı olmadığından katma değer vergisine tabi bulunmamaktadır. Ancak, yansıtma esnasında katlanılan masraftan daha yüksek tutarlı bir masrafın yansıtılması durumunda toplam bedel üzerinden KDV hesaplanacağı tabiidir.

Dolayısıyla söz konusu yansıtma işlemi için bir fatura düzenlenmesine gerek bulunmamakla birlikte yansıtılan tutarlar için bir fatura düzenlenmesi halinde (ilave bir masraf tutarı alınmamak kaydıyla) bu faturada KDV hesaplanmasına gerek bulunmamaktadır.

Özelge Hükümü: (Tarih : 07/12/2010 Sayı: B.07.1.GİB.4.54.15.01-KDV-13)

Şirketinizin aktifinde kayıtlı bulunan bazı taşıt, makine ve tesisat ile ticari malların ortaklığınız bulunan anonim şirketin sermaye artırımında aynı sermaye olarak konulması işleminin katma değer vergisine tabi tutulması, katma değer vergisi matrahı olarak kayıtlı değer değil, KDV Kanununun 27 nci maddesi uyarınca belirlenen emsal bedelin esas alınması ve katma değer vergisinin bu değer üzerinden hesaplanması gerekmektedir.

Özelge Hükümü: (Tarih : 04.09.2013 Sayı: 95462982-105[VUK.ÖZLG-13-9]-257)

Mükellefin tasarrufunda bulunmayan mallarla ilgili olarak icra daire-since yapılacak satışla ilgili olarak hesaplanacak katma değer vergisinin mükellefi ilgili icra dairesi olacağından katma değer vergisinin tahsili ve ödenmesinden de yine aynı icra dairesi sorumlu olacaktır.

Özelge Hükümü: (Tarih : 10.03.2021 Sayı: 99689007-120.01.02.11[GVK: 3-1]-7280)

Restorasyon çalışmanızla ilgili olarak tarafınıza sunulan ve Gelir Vergisi Kanununun 18 inci maddesine göre istisna kapsamında bulunan "hat sanatı işi" için bu hizmeti tarafınıza sunan hat sanatçısının, serbest meslek faaliyetini mutat ve sürekli olarak yapması halinde verdiği hizmet KDV'ye tabi olacak ve hizmet üzerinden hesaplanan KDV yukarıda belirtilen mevzuat açıklamaları çerçevesinde ya kendisi tarafından beyan edilip ödenecek ya da Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinde yer alan kişi, kurum veya kuruluşlarca sorumlu sıfatıyla beyan edilip ödenecektir.

Bununla beraber, söz konusu hizmetin arızı olarak yapılması halinde ise söz konusu işlem KDV'nin konusuna girmeyecektir.

Soru:

Gerçek usulde gelir vergisi mükellefi iş yerinde kullanılmak üzere demirbaş niteliğindeki bazı makineleri herhangi bir vergi mükellefiyeti olmayan bir şahıstan gider pusulası tanzim ederek satın almıştır.

Bu mükellef satın almış olduğu makinalar için KDV Kanunu gereğince sorumlu sıfatıyla 2 no.lu beyanla KDV ödemek zorunda mıdır?

Cevap:

Özel mülkiyete konu olan demirbaş niteliğindeki bazı makinaların gider pusulası düzenlenerek satın alınması karşılığı yapılan ödemelerden, vergi tevikfatı yapılmaz. (GVK Gn. Teb. no: 172/I-A)

Öte yandan, bu işlem KDVK md. 1 kapsamına da girmediğinden, KDV uygulanması da söz konusu olmaz.

Soru:

Şirketimiz müşterilerine bedelsiz olarak alış-veriş kuponu vermekte, müşteriler de alışverişlerinde bu kuponları kullanarak indirimli ya da bedava ürün alabilmektedirler. Bu işlemde KDV bakımından sorumluluklarımız nelerdir?

Cevap:

Sadece alışveriş kuponlarının teslimi KDV Kanunu bakımından bir teslim sayılmaz ve bundan ötürü KDV hesaplanmaz. Ancak müşteriler bu kuponları kullanarak alışveriş yaptıklarında teslim gerçekleşir ve ürünün KDV'si hesaplanır.

Soru:

Beyaz eşya bayii bir limited şirket aynı zamanda mesken inşaatı yapıp satmaktadır . İnşaatındaki daireler için gerekli olan fırın kombi vb eşyaları kendi şirketinde inşaatına fatura keserek bu eşyaları inşaatında kullanabilir mi fatura kesebilir mi ?

Cevap:

Ltd.Şti.nin beyaz eşya ticareti ve bina inşaatı ve inşa edilen binaların satışını yapması mümkündür. Bir mükellefin kendi bünyesinde gerçekleştirdiği farklı faaliyetlere ilişkin dahili teslimlerde, KDV Kanunu madde 1'e göre KDV doğmamakta ve vergilendirme söz konusu olmamaktadır. Eğer beyaz eşya ticareti ve inşaat faaliyeti aynı şirket bünyesinde yapılıyor ise şirket içi işlemler için fatura düzenlenmez. Ancak eğer söz konusu ticari faaliyetler farklı işletmeler bünyesinde yapılıyor ise bir işletmeden diğerine e yapılan beyaz eşya tesliminde emsal bedeline göre KDV li fatura düzenlenir.

Teslim:

Madde 2

1) Teslim, bir mal üzerindeki tasarruf hakkının malik veya onun adına hareket edenlerce, alıcıya veya adına hareket edenlere devredilmesidir. Bir malın alıcı veya onun adına hareket edenlerin gösterdiği yere veya kişilere tevdi teslim hükmündedir. Malın alıcıya veya onun adına hareket edenlere gönderilmesi halinde, malın nakliyesinin başlatılması veya nakliyeci veya sürücüye tevdi edilmesi de mal teslimidir.

2) Bir mal üzerindeki tasarruf hakkının iki veya daha fazla kimse tarafından zincirleme âkit yapılmak suretiyle, malın bu arada el değiştirmeden doğrudan sonuncu kişiye devredilmesi halinde, aradaki safhaların herbiri ayrı bir teslimdir.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU

3) Su, elektrik, gaz, ısıtma, soğutma ve benzeri şekillerdeki dağıtımlar da mal teslimidir.

4) Kap ve ambalajlar ile döküntü ve tali maddelerin geri verilmesinin mutad olduğu hallerde teslim bunlar dışında kalan maddeler itibariyle yapılmış sayılır. Bunların yerine aynı cins ve mahiyette kap ve ambalajlar ile döküntü tali maddelerin geri verilmesinde de aynı hüküm uygulanır.

5) Trampa iki ayrı teslim hükmündedir. Bu Kanunun uygulanmasında arsa karşılığı inşaat işlerinde; arsa sahibi tarafından konut veya işyerine karşılık müteahhide arsa payı teslimi, müteahhit tarafından arsa payına karşılık arsa sahibine konut veya işyeri teslimi yapılmış sayılır.

Özelge Hükümü: (Tarih : 18.05.2009 Sayı B.07.1.GİB.04.99.16.01/2-Muk.493)

Nihai tüketiciye satış aşamasında depozitolar verginin konusuna girmedikten katma değer vergisine tabi olmayacaktır. Geri dönmeyeceği kesinlik kazanan depozitolu şişeler için katma değer vergisi hesaplanarak beyan edilmesi gerekmektedir.

Soru:

Elektronik sektöründe faaliyet gösteren bir firma, bir yarışma programı için bir televizyon kanalına bedelsiz olarak reklam ve tanıtım amaçlı mal vermektedir. Televizyon kanalı bu ürünleri talihlilere programında dağıtmaktadır. Firmanın bu ilişkinin trampa hükmünde olup olmadığını trampa ise ne yapılması gerektiği konuları hakkında bilgilendirmenizi rica ederim.

Cevap:

Bahsettiğiniz işlem KDVK 2. Maddesinde belirtilen trampa tanımına girmektedir. Televizyon kanalı şirketinizin tanıtımını yapmakta şirketiniz de bunun karşılığında bedelsiz ürün teslim etmektedir.

Malın bedelsiz verilmesi, emsal bedeli üzerinden KDV hesaplanmasını gerektirir. Televizyon firması da hizmet faturası kesip KDV uygulayacaktır.

Soru:

Arsa karşılığı inşaat işi yapıyoruz . KDV bakımından nelere dikkat etmeliyiz.

Cevap:

Arsa karşılığı inşaat işleminde arsa sahibi müteahhide arsa verip, karşılığında bağımsız birim almaktadır. Bu işlem trampadır ve müteahhidin bağımsız birim teslimi KDV'nin konusuna girer. Arsa sahibinin arsa teslimi ise arsanın iktisadi işletmeye dahil olması ya da arsa sahibinin bu işin ticaretini

MALİYE POSTASI YAYINLARI

yapıyor olması halinde katma değer vergisine tabi olur. Arsa sahibine bırakılan bağımsız birimlerin emsal bedelinden düşük olmaması gerekir. Emsal bedeli ve emsal ücreti Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre tespit olunur.

Teslim sayılan haller:

MADDE 3

Aşağıdaki haller teslim sayılır:

a) Vergiye tabi malların her ne suretle olursa olsun, vergiye tabi işlemler dışındaki amaçlarla işletmeden çekilmesi, vergiye tabi malların işletme personeline, ücret, prim, ikramiye, hediye, teberru gibi namlarla verilmesi,

b) Vergiye tabi malların, üretilip teslimi vergiden istisna edilmiş olan mallar için her ne suretle olursa olsun kullanılması veya sarfı,

c) Mülkiyeti muhafaza kaydıyla yapılan satışlarda zilyedliğin devri,

d) (4369 sayılı Kanun'nun 82/5-a maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

Özelge Hükümü: (Tarih : 02.10.2012 Sayı: B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.1-2844)

Firmanız tarafından herhangi bir bedel alınmaksızın yıllık üyelik kaydı yaptıran müşterilerinize promosyon olarak verilen konaklama hizmeti için KDV hesaplanmayacaktır. Promosyon amacıyla verilen hizmete ilişkin yüklenilen vergilerin ise indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

Soru:

Bilanço usulu deftere tabi şahıs firması iş yerini kapatacaktır. Aktifte kayıtlı binek otomobili bulunmaktadır. İş yerini kapatırken binek otosunun durumu ne olacaktır?

Cevap:

İşletmenin aktifinde bulunan binek aracı, ya satılır veya emsal bedeli üzerinden KDV hesaplanmak suretiyle kendi kendine fatura kesilerek işletmeden çekilir.

Soru:

Personelimize bazen stoklarımızda bulunun emtialardan veriyoruz. Vergisel olarak neleri dikkate almalıyız?